

Jak soud postupuje?

Pokud se na soud (či OSPOD) obrátíte s žádostí o pomoc, obvykle sjednáme společné setkání obou rodičů. To se může konat v soudní budově, za přítomnosti k tomu vyškolených zaměstnanců soudu; může k němu dojít i na půdě OSPODu či v poradně jedné z našich partnerských neziskových organizací. Vše závisí na okolnostech konkrétního případu.

Cílem je, aby se rodiče dohodli na úpravě podmínek života jejich dítěte, které se v právní řeči nazývají úpravou výchovy a výživy. Výsledná dohoda může být i ústní, bude-li takto oběma stranami dodržována. Může být ale také písemná či dokonce schválená soudem, je-li to nutné (zákon schválení soudem požaduje například jako podmínku pro rozvod manželství).

Pokud budete schopní uzavřít dohodu a nebude-li třeba, aby ji soud schvaloval, může vše skončit již v této fázi. Pokud ne, nic se neděje. Věci půjdou dál, různými směry, podle okolností.

Bude-li k soudu podán návrh na úpravu výchovy a výživy k nezletilému dítěti (či bude-li takový návrh sepsán přímo na soudě po předchozím marném pokusu o uzavření dohody) soud co nejrychleji nařídí jednání (označované jako jiný soudní rok). Tam se s oběma rodiči (a zástupcem OSPODu) sejde soudce a znovu nejprve neformálně proberou možná řešení. Pokud se ani nyní rodiče nedohodnou, soudce jim doporučí, případně dokonce nařídí profesionální pomoc. Tu rodičům poskytnou partnerské neziskové organizace ve svých poradnách; v některých případech ale také školení zaměstnanci soudu. Rodiče zde budou mít více prostoru porozumět tomu, co je pro jejich dítě důležité a hledat cestu k dohodě.

Předpokládáme, že rodiče dohodu naleznou. Pokud se to však někdy nepodaří, soud o výchově a výživě dítěte rozhodne. Při svém rozhodování zohlední i to, jak oba rodiče spolupracovali v hledání dohody o jejich dítěti. Převážení zájmů rodiče nad zájmy dítěte (nad zájmem mít přístup ke dvěma milujícím a vzájemně se respektujícím rodičům) totiž může signalizovat snížení rodičovských kompetencí.

Jsme přesvědčeni, že s poskytnutím prostoru a pomoci rodičům bude takových autoritativních soudních rozhodnutí o výchově a výživě nezletilých dětí co nejméně. Myslíme si totiž, že o výchově dítěte nemají rozhodovat soudci, ale právě jeho rodiče - bez ohledu na skutečnost, že spolu již nežijí.

ROZHODOVÁNÍ O ÚPRAVĚ POMĚRŮ NEZLETILÝCH DĚTÍ V OBVODU OKRESNÍHO SOUDU V MOSTĚ

Vážení rodiče,

Okresní soud v Mostě (stejně jako některé další soudy v ČR) mění způsob rozhodování. Ve spolupráci s příslušnými Orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPODy) v Mostě a Litvínově a dalšími partnery (neziskovými organizacemi, advokáty, Krajským úřadem Ústeckého kraje, Úřadem práce) může soudce ve vhodných případech využít postupů, označovaných jako Cochemský model (dle německého města Cochem-Zell, kde se tato praxe rozvinula asi před 25 lety). Není ale důležité, jak tomu budeme říkat – podstatné je, co chceme nabídnout.

Naším cílem je, aby rozcházející se rodiče nevedli soudní pře o vlastní děti. Aby o budoucnosti jejich dětí rozhodovali sami (rodiče) a nenechávali o ní rozhodovat soudce. Jde o to, aby rodiče udrželi i v rozchodové situaci svou rodičovskou odpovědnost – jakkoliv je to právě v okamžiku rozchodu rodičovského páru obtížné.

Není snadné se dohodnout s člověkem, kterého opouštíme. Není snadné se dohodnout s člověkem, který opouští nás. Je zde mnoho záští, výčitek, zklamání. Víme o tom. Obdobné situace, pocity a problémy provázejí v podstatě každý partnerský rozchod. Důležité ale je, aby Vaše dítě mělo šanci prožít dětství a život, který bude rozchodem rodičů co nejméně poznamenán. To je přáním každého rodiče. Velmi pravděpodobně i Vašeho bývalého partnera (i když o tom nyní možná pochybujete). I on přeci miluje Vaše dítě.

Jsme připraveni vám oběma pomoci. Pomoci najít cestu ke spolupráci při výchově vašeho dítěte. Protože vaši spolupráci nenahradí žádné soudní rozhodnutí.

Chcete-li pomoci hledat řešení a zajistit lepší dětství svému dítěti, obraťte se prosím na infocentrum Okresního soudu v Mostě či na příslušný OSPOD (telefonicky, e-mailem, osobně). Kontakty naleznete níže. Zde Vám rádi sdělíme potřebné informace a nabídneme možné postupy. Nejlepší je, pokud se na nás obrátí oba rodiče. Není-li to možné, postačí, když nám předáte na druhého rodiče kontakt. Pokusíme se sami mu vše vysvětlit.

Věříme, že dohoda je možná. Naše motto zní: **„Spory o děti se nepřipouští!“**.

Okresní soud v Mostě, OSPOD Most a OSPOD Litvínov

Prosby Vašeho dítěte k rozcházejícím se rodičům

1. Jsem vaším dítětem. Dítětem vás obou. Bydlím teď sice jen s jedním z vás, ale druhého rodiče potřebuji úplně stejně.
2. Neptejte se mě, koho z vás mám raději. Mám vás oba stejně rád. Neočerňujte přede mnou toho druhého, protože mě to bolí.
3. Pomozte mi mít kontakt s tím rodičem, se kterým netrávím většinu času. Vytočte mi jeho telefonní číslo nebo mi předepište jeho adresu na obálku. Pomozte mi k Vánocům nebo k narozeninám pro něj vyrobit nebo koupit nějaký hezký dárek. Moje fotky nechte vždycky vyvolat dvakrát – jednu pro druhého rodiče.
4. Nepoužívejte mě prosím jako poslíčka mezi vámi – a už vůbec ne se zprávami, které toho druhého zarmoutí nebo rozčílí.
5. Nebudte smutní, když odcházím k druhému rodiči. Nebudu se u něj mít špatně. Nejraději bych byl pořád s vámi oběma. Ale nemůžu se roztrhnout jenom proto, že vy jste roztrhli naši rodinu.
6. Neplánujte nic na dobu, kdy mám být s druhým rodičem. Část mého času chci trávit s maminkou a část s tatínkem. Důsledně to prosím dodržujte.
7. Nenuťte mě, ať se vám hlásím v době, kdy jsem s druhým rodičem. Mám teď dva domovy, které musím dobře oddělovat – jinak bych se ve svém životě už vůbec nevyznal.
8. Nepředávejte si mě u dveří druhého rodiče jako balík. Pozvěte druhého na chvíli dál a promluvte si třeba o tom, jak byste mohli můj život nějak zlepšit. Tohle jsou jediné kratičké chvílky, kdy vás mám oba. Neničte mi je svými spory a hádkami.
9. Když se nemůžete ani vidět, předávejte si mě ve škole, školce nebo u přátel.
10. Nehádejte se přede mnou. Budte ke mně alespoň tak zdvořilí, jako jste k ostatním lidem, a jak i ode mě vyžadujete.
11. Nevyprávějte mi věci, kterým ještě nemohu rozumět. Mluvte o nich s jinými dospělými, ale ne se mnou a přede mnou.
12. Dovolte mi přivést si svoje kamarády k vám oběma. Chci, aby poznali moji maminku a mého tatínka a aby viděli, jak jsou oba skvělí.
13. Dohodněte se férově o penězích. Nechci, aby jeden z vás měl moc peněz a ten druhý jen málo. Ať se vám oběma daří tak dobře, abych se u vás obou mohl cítit stejně dobře.
14. Nesoutěžte o to, kdo mě víc rozmazlíte. Tolik čokolády bych nikdy nemohl sníst, jak moc vás mám oba rád.
15. Řekněte mi na rovinu, když někdy nevystačíte s penězi. Pro mě je stejně důležitější váš čas než peníze. Ze skvělé společné hry se raduji mnohem víc, než z nové hračky.
16. Nemusíme spolu pořád něco nového a skvělého podnikat. Nejraději stejně mám, když jsme prostě veselí a v pohodě, hrajeme si a máme i trochu klidu.
17. Nechte v mém životě co nejvíc věcí tak, jak bývaly před vaším rozchodem. Počínaje mým pokojíčkem a konče u maličkostí, které jsem dělával sám s tatínkem nebo s maminkou.
18. Budte hodní na babičku a dědečka z druhé strany, i když při rozvodu stáli u svého dítěte. Taky byste při mně stáli, kdyby se mi vedlo špatně. Nechci ztratit ještě své prarodiče.
19. Přijměte prosím nového partnera, kterého si můj druhý rodič našel nebo najde. I já s ním/s ní musím vycházet. A to je pro mě snazší, když uvidím, že i vy jej přijímáte. Nakonec i pro mě bude lepší, když si oba najdete někoho, koho budete mít rádi. Nebudete se pak tolik hádat navzájem.
20. Budte optimističtí. Svoje manželství jste nezvládli – zkuste tedy zvládnout to, co přišlo po něm. Projděte si tyto moje prosby. Třeba si o nich promluvte. Ale nehádejte se. Nepoužívejte moje prosby k vyčítání druhému, jaký je špatný. Jestli uděláte tohle, vůbec jste nepochopili, jak na tom jsem a co potřebuji, bych se cítil lépe.